

6 tednov stari komad 70—95 Din, 7—9 tednov 90—120 Din, 3—4 mesece 150—250 Din, 5—7 mesecev 300—350 Din, 8—10 mesecev 360—400 Din, 1 leto stari 480—560 Din, 1 kg žive teže 5—6.50 Din, 1 kg mrtve teže 9—10 Din. Prodanih je bilo 126 komadov.

Živinjski in svinjski sejem v Ptujju dne 6. septembra 1932. Na ptujski živinjski sejem je bilo prignanih 250 krav in telic, 150 volov in bikov in 170 konj, skupaj 570 glav. Prodanih je bilo 234 glav. Cene so nekoliko padle: krave 1—2.50 Din, telice 1.75—4 Din, voli 2—3 Din, bik 1.50—2.50 Din za 1 kg žive teže. Konji od 400 do 2800 Din. Svinjski sejem v sredo dne 7. septembra je bil slabše obiskan. Prignanih je bilo 286 svinj, prodanih pa 92. Cene so bile: 4—6.50 Din, prasci so se prodajali od 60 do 150 Din komad.

Prvi severni raziskovalec.

Kdo je bil prav za prav prvi raziskovalec polarnih (krajev proti severnemu tečaju) krajev? Mnenja o tem so zelo deljena. Podoba pa je, da gre ta slava Holandcu Barentzu. On je bil vsaj prvi človek, ki je hotel s svojimi pogumnimi pomorščaki raziskovati polarne dežele in je pri tem toliko pretrpel kakor njihče za njim.

Barentzovo odpravo so finančno omogočili imoviti amsterdamski trgovci. Z nabranim denarjem je Barentz kupil in opremil ladjo ter ostavil mesto Amsterdam dne 10. maja 1596. Vozil je po morju 25 dni, nakar je prišel v ledni pas Arktičnega morja. Barentz in njegovo moštvo je bilo izprva zelo osuplo, ker je smatralo plavajoče ledne grude za labode! To je raziskovalec zabeležil v svojih zapiskih. Na južnem koncu Spitzbergov je stopil Barentz na kopno. Na Medvedjem otoku je ustrelil prvega severnega kosmatina. Potem se je voznja nadaljevala in ko so se v drugič ustavili, je Barentz sodil, da so prišli na Grönland. Kmalu potem je prišla ladja do rta Canina, nekaj dni pozneje pa je dosegla Wilougbyjevo deželo.

Naslednji pristanek po daljši vožnji je bil na Oranžnih otokih. Tam je bila stiska tako velika, da se je morala odprava zasidrati, nakar se je naredil led. V silnem snežnem metežu so se začeli kupičiti skladovi ledu okrog ladje, katere leseni trup je pokal. Vsak trenutek se je zdelo, da se bo ladja razletela na tisoč koscev. Barentzovi pomorščaki so, videč skrajno silo, znosili smodnik, svinec in živila na kopno, zgradili kočjo in v njej prezimovali. Dotlej ni še noben Evropejec prezimoval v tej odľudni in tuji deželi. Zima je bila strašna, trpljenje Barentzovih ljudi veliko. Dne 21. oktobra je 16 mož Barentzove posadke dovršilo hišo, napravilo dimnik, obesilo v hiši uro in pripravilo celo nekakšno kad za utrjevanje v mrzli vodi. Kmalu nato je začelo nepopisno snežiti. Zamelo je hišo tako, da so si morali Barentzovi ljudje z lopatami ukrciti pot do svežega zraka. Ponoči so tekale po hiši lisice, nasebino pa so oblegali tudi beli medvedi, ki so skušali odkriti streho in vdreti v stanova-lišče. V mrazu, snegu in ledu sta umrla Barentzu dva moža. Ko so ju hoteli pokopati, pa je bila zemlja tako trdo strnjena z ledom, da niso mogli izkopati jame. Šele junija naslednjega leta se je vreme toliko zboljšalo, da je bilo mogoče iz hiše. Holanci so zapustili prezimovališče in se vkrcali na ladjo, ki jih je odpeljala zopet proti domovini. A Barentzu ni bilo usojeno, da bi jo videl še enkrat. Ko je bil že čisto blizu doma, je nenadoma umrl. Še le l. 1871, 300 let po Barentzovi vožnji, je odkril norveški kapitan Carlsen Barentzovo hišo. Bila je tako trdna in lepa, kakor da je bila šele postavljena.

Tek slovenskih kmečkih fantov iz Jesenic na Slomškov grob v Maribor je trajal v ne-

deljo dne 11. septembra 9 ur in 14 minut. Štáfeta je pričela ob petih zjutraj na Jesenicah. Štáfeto je spremljala komisija na avtomobilu. V vasi Kaplja onstran Trojan je štáfeto ob 10.13 prevzela štajerska fantovska mladina. Na progi od Vojnika do Maribora so sodelovali fantje iz Ptujskega in Murskega polja. Na Slomškovem grobu je spregovoril požrtvovalnim tekačem škof dr. Ivan Tomažič. Ob Slomškovem grobu so tekači, ki so prinesli pisma, pisma izročili dr. Žitku. Besedilo poslanic je prečital g. Geratič iz Maribora. Dr. Žitko je položil na Slomškov grob venec svežega cvetja. Zbrani fantovski mladini in dostojanstvenikom ter občinstvu je podelil škof dr. Andrej Karlin apostolski blagoslov in ob zvokih omladinske godbe se je izvršil razhod.

Št. Peter pri Mariboru. V nedeljo dne 18. t. m., popoldne po večernicah, priredi prosvetno društvo »Skala« Slomškovo proslavo na vrtu gostilne Sande, v slučaju slabega vremena pa v samostanski šoli. Člani fantovskega krožka igrajo dr. Česnikovo »Pogodbo« v treh dejanjih. Slavnostno besedo pa bo govoril tajnik KA g. Kolenc. Nastopi tudi tamburaški ter pevski zbor. Naj šentpeterčani ne zamude, se udeležiti te proslave in tako počastiti spomin velikega Slomškega.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Tudi Šmarječani nočejo zaostati za šentpeterčani. Tudi oni se zavedajo, »da, kdor svojih slavni prednikov ne časti, njihov naslednik vreden biti ni.« Zato pa bodo v nedeljo dne 25. t. m., popoldan po večernicah, proslavili pod okriljem šentpeterskega prosvetnega društva »Skala« Slomškovo proslavo. Prireditve se vrši na župnijskem dvorišču. Na sporedu sta igri »Srce in denar« ter dr. Krekove »Tri sestre«. Nastopi tudi cerkveni pevski zbor ter šentpeterski tamburaši. Slavnostni govor govori tajnik KA g. Kolenc. Šmarječani in sosede, pridite, ne bode vam žal!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo vabi v nedeljo dne 18. septembra na zanimivo zgodovinsko igro »Kmetški punta«, ki vam nazorno kaže, kako so se nekdanji naši predniki upirali krivicam grajske gospode. Navrgli homo burko »Vedeže«, da bo tudi nekaj za smeh. Med odmori tamburanje in petje. Tokrat se vam ni treba bati, da bi se noge polomile, ker je

Kako delajo vžigalice.

O vžigalicah vemo prav za prav zelo malo. Njih »zibelka« je daleč v brezmejnih ruskih močvarah. Tam rastejo trepetlike, iz katerih izdelujejo klinčke in tudi škatljice. Po železnici ali po morju pripeljejo debla na Švedsko, kjer jih žage v trenutku razrežejo v kose, dolge po 60 cm. Skorjo, veje in drugo odstranijo z luščilnim strojem, nato razrežejo kose v 2.2 mm tenke trake, ki jih v svežnjih po 60 do 100 plasti razdele v klinčke po 5 cm dolžine. En sam nož izreže iz svežnja na en mah 700 do 1200 klinčkov.

Danes pazijo na to, da odstranijo vsak dro-

Za vlom nagrado.

Baš je bila ura polnoč, ko je skočil g. Andrej s postelje. V sobi eno nadstropje niže, v pisarni njegovega blagajnika, se je nekaj gibalo.

Skraja je bil g. Andrej uverjen, da so to le prazne sanje, že se je hotel obrniti na drugo stran, sumljivo ter rahlo ropotanje le ni ponehalo. Napel je ušesa, čisto natanko je čul korake in škripanje kovinastega orodja. Brezdvomno je bil vlomilec na delu!

G. Andrej je hušnil pokoncu, smuknil v hlače, si nataknil copate ter vzel revolver iz nočne omarice.

Liki mačka se je plazil po stopnicah in že v par sekundah je stal pred vrati sobe, kjer je bila blagajna. Ko je poluknil skozi ključavniško luknjo, je videl ob svitu svetilke za vlomilce obrise moža, ki se je trudil, da bi udril v železno blagajno, ki je bila varna napram vsakemu vlamu.

In baš ta blagajna, mojstrski izdelek njego-

ve tvrdke, je že bila odprta! Nasilnim potom je bilo vlomljeno kljub skrivnim ključavnicam in raznim drugim z zlodejevo zvitostjo izdelanim zaprekam. Presenečenje je vzelo g. Andreju besedo. Slednjič si je le opomogel toliko, da je pripravil samokres za strel in se upal v sobo.

»Roke kvišku!« je zaklical in že je stal pred vlomilcem.

Pri zločinu zasačeni je hotel nekaj odgovoriti, pa v očigled orožju se je udal v svojo usodo. G. Andrej, ki je grozil lopovu s smrtjo, je priškrnil z drugo roko električno luč in si je lahko ogledal nepovabljenega nočnega gosta nekoliko natančneje. Bil je še mlad, prijaznega obraza, gladko obrit, čedno oblečen in z njegovega obraza je odsevala prebrisanost. Oči so gledale razposajeno in usta so se mu kremžila v prezirljiv posmeh.

Držeč revolver pred sobo, se je približal g. Andrej drznežu, mu je preiskal žepe in pri tem poslu je padlo nekaj vlomilskega orodja na tla. Ko je bila preiskava končana, je zavzel g. Andrej zopet strogo obrambni položaj.